

DR Symfoniorkestret **Luisi & Schumann**

DR Symfoniorkestret

Koncertmester: Soo-Jin Hong

Fabio Luisi

Dirigent

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–91)

Ouverture til Figaros bryllup (1786)

(ca. 4')

Arnold Schönberg (1874-1951)

Verklårte Nacht, op. 4 (1899; rev. 1943)

(ca. 30')

PAUSE (30') ca. 20.10

Robert Schumann (1810–56)

Symfoni nr. 3, 'Den rhinske symfoni', op. 97 (1850)

I Lebhaft

II Scherzo: Sehr mäßig

III Nicht schnell

IV Feierlich

V Lebhaft

(ca. 32')

DR Koncerthuset, Koncertsalen

Torsdag 20. juni 2024 kl. 19.30

Fredag 21. juni 2024 kl. 19.30

Torsdagskoncerten sendes direkte
i P2 Koncerten, genudsendes søndag
kl. 12.15 og kan også høres i DR Lyd.

MØD MUSIKKEN

Kl. 18.30 i Koncertsalen
med Esben Tange

Foto: Per Morten Abrahamsen

DR Symfoniorkestrets chefdirigent **Fabio Luisi** er født 1959 i Genova. Med sine fænomenale evner og store selvdisciplin passer han en karriere på tre kontinenter, for han er også chefdirigent for Dallas Symfoniorkester i USA og for NHK Radiosymfoniorkestret i Tokyo. Men Luisi har for tredje gang forlænget sin kontrakt med DR Symfoniorkestret, der begyndte i 2016, så den nu varer frem til 2029. Samarbejdet er unikt, siger han, og sammen

med orkestret skaber han musik på verdensniveau: "Det føles som om musikerne og jeg tænker på samme måde, uanset hvad vi spiller."

Sidste år vandt deres indspilning af Carl Nielsens 4. og 5. symfoni den britiske Gramophone Award for "Recording of the Year", og dette forår vandt deres indspilning af Carl Nielsens tre solokoncerter BBC Music Magazine Award.

Foto: Per Morten Abrahamsen

DR Symfoniorkestret har lige siden DR's grundlæggelse i 1925 bragt den symfoniske musik ud til publikum, lyttere og seere i hele landet. Samtidig er orkestret blevet en vigtig repræsentant for dansk musik i udlandet gennem turnéer og medieproduktioner, som har vundet international genklang.

DR Symfoniorkestrets chefdirigent har siden 2016 været den anerkendte italienske dirigent Fabio Luisi, som bl.a. har været med orkestret på højt profilerede turnéer til Kina, Japan og USA og selvfølgelig også står i spidsen for orkestrets store jubilæumsturné til Tyskland, Belgien, Østrig og Ungarn i januar 2025.

DR Symfoniorkestret og Fabio Luisis indspilning af Nielsens symfonier og koncerter (Deutsche Grammophon) har givet genlyd internationalt, bl.a. med hovedprisen 'Årets album' ved Gramophone Awards 2023 og senest med en BBC Award 2024 for årets bedste album i kategorien 'Concertos'. Nu er orkestret og Fabio Luisi i gang med at indspille alle Alexander Skrjabin's orkesterværker, også for Deutsche Grammophon.

DR Symfoniorkestret har altid været tæt forbundet med den danske musik, men orkestret favner samtidig hele det rige, symfoniske repertoire fra forskellige klassiske og romantiske traditioner op til vores egen tid.

Som medieorkester spiller DR Symfoniorkestret ikke bare for de 100.000 koncertgæster, som hver sæson oplever orkestret live i DR Koncerthuset eller på turné. Mere end 500.000 lyttere og seere følger orkestrets klassiske koncerter på radio, tv og internet, og millioner lytter med, når koncerterne transmitteres internationalt.

Ud over det klassiske repertoire har DR Symfoniorkestret i disse år stor succes med at spille soundtracks fra film og computerspil. Over 340 millioner seere har set videoer fra orkestrets soundtrack-koncerter på sociale medier, og DR Koncerthuset har en af Danmarks største YouTube-kanaler med over 800.000 faste følgere.

Mozart, Schönberg & Schumann

W.A. Mozart: Ouverture til Figaros bryllup

Mozarts opera **Figaros bryllup** er en satire om kærlighed og klasseforskelle. Alle personer har de samme drifter og de samme kærlighedssorger, men det er ikke den privilegerede overklasse, der har nemmest ved at løse problemerne. Deres tjenere Figaro og Susanna er betydeligt kvikkere end herskabet!

Meget vittigt og spidsfindigt ruller komedien sig ud, og det anslår operaens **ouverture** perfekt. Den begynder genialt med hurtige, snurrende figurer i strygerne. Blæserne slutter sig til – og som ved et tryk på en kontakt bliver der pludseligt tændt for scenelyset, og tæppet kan gå op.

Operaen havde premiere i Wien 1786, og året efter blev den opført i Prag. Mozart skrev hjem: "Jeg ser til min store fornøjelse, at folk her danser til musikken fra min Figaro... Her tales ikke om andet end om Figaro, der hverken spilles, synges eller fløjtes andet end Figaro, og den eneste opera, man går til, er Figaro og kun Figaro. Det er sandelig en stor ære for mig."

Arnold Schönberg: Verklårte Nacht

I Arnold Schönbergs store strygerværk **Verklårte Nacht** bevæger man sig fra én tilstand til en anden. 'Verklårte Nacht' betyder 'Forklaret nat', for verden er ikke den samme, når denne nat er forbi. Der sker nemlig undervejs en skelsættende forvandling af sjælen, en 'forklarelse'.

Verklårte Nacht er komponeret i 1899 og inspireret af et digt med samme titel, skrevet af Richard Dehmel. Det fortæller om et elskende par, der vandrer i den kolde nat. Bange og nervøst går kvinden til bekendelse: "Jeg bærer et barn, men ikke dit", fortæller hun, og afslører, at hun er gravid med en anden mand end ham, som hun nu har mødt og elsker så højt.

Manden svarer med beroligelse og storsindet rummelighed, at barnet vil blive som et barn af deres egen kærlighed. "Du hast mich selbst zum Kind gemacht" (Du har selv gjort mig til et barn), siger han. Sammen vender de to elskende på den måde nattens mørke til forklarelsens lys – for størst af alt er kærligheden.

Verklårte Nacht er oprindeligt skrevet som sekstet for seks enkelte strygere. Først i 1917 lavede Schönberg udgaven for strygeorkester, men de to versioner har samme gyldighed.

Digtet Verklårte Nacht er et intenst udtryk for de voldsomme brud, der fandt sted på den tid i Europa. Den moralske og seksuelle frihed, som digtet giver udtryk for, var publikum bestemt ikke parat til at møde – hverken i en digtsamling eller i en koncertsal. Digteren Richard Dehmel blev trukket i retten, anklaget for usædelighed, og Arnold Schönbergs strygermusik vakte skandale ved uropførelsen i Wien 1902, hvor der opstod tumult og blev buhet højlydt fra salen.

Schönbergs musik er ikke en direkte 'oversættelse' af digtet, hvor tekstlinje efter tekstlinje er forvandlet til musik. Han hæver sig op over det digteriske forløb og dets stemning. Det blev til et yderst udtryksfulde værk, formet som et uafbrudt forløb på cirka en halv time. "Min komposition skildrer ikke en handling, men indskrænker sig til at give udtryk for naturen og menneskelige følelser", fortalte Schönberg mange år senere. "Jeg tror, at musikken af den grund har vundet i kvalitet – sagt med andre ord, at det er muligt at nyde den som 'ren musik'."

Der er nu ingen tvivl om hvor tæt, de to dele hænger sammen. Musikkens vandring fra mørke til lys svarer helt til digtets form. Det begynder i mol, nærmest som en sørgemarch, og slutter med indledningsmotivet forvandlet til dur. Og præcis halvvejs inde i stykket, efter omtrent et kvarters musik, er det tydeligt den forløsende tilgivelse, man hører.

Angsten og sorgen, der havde bragt musikken til et kollaps af forkrampede bekymringer, bliver afløst af en stærk og gåsehudsfræmkaldende hymne. Herefter forsvinder musikkens spændinger gradvist, og lyse fraser og gennemsigtige klange fortæller, at en ny, forklaret verden ligger forude. Livet kan godt blive vidunderligt, selv om det før har set fortvivlet ud.

Schumann: Symfoni nr. 3, 'Den rhinske symfoni'

Den rhinske symfoni har nr. 3 i rækken af Schumanns fire symfonier, men der er kludder i nummereringen, for faktisk er det den sidste symfoni, han skrev.

Rhinen udspringer i Alperne og snor sig gennem de frodige landskaber i Tyskland, inden den løber ud i Nordsøen. Det er en flod, der siden de ældste tider har fungeret som færdselsåre, givet menneskene mad og lokket med eventyr og skønhed. Med sin **Symfoni nr. 3** skrev komponisten Robert Schumann endnu et kapitel i historien om Rhinen.

På den måde blev symfonien i hvert fald opfattet, da den blev spillet første gang i 1851. En musikanmelder skrev om musikens livfulde rytmer, de klare farver og iørefaldende melodier, at det virkede som "et stykke liv ved Rhinen": "Man ser for sig smukke sejlture mellem de grønne bakker og forestiller sig de gemytlige vinhøstfester". Andre tilhørere har fundet lignende

symbolik i symfonien, f.eks. at begyndelsen er som en brusende hjuldamp, der sætter i gang med sin sejlads ned ad floden.

Schumann var selv ankommet til Rhinlandet i 1850, da han blev headhunter til posten som musikdirektør i Düsseldorf. Hans tid i byen begyndte meget lovende. Han blev overrasket med hædersbevisninger og festmiddage, og den overstrømmende modtagelse virkede som en trylledrik på hans skrøbelige sind. På bare en måneds tid komponerede han sin 3. symfoni, der blev et vidunderligt positivt stykke musik.

Symfonien har fem satser i stedet for de sædvanlige fire, og den idé har Schumann måske fået fra Beethovens berømte Pastoralsymfoni, der bruger fem satser til sin beskrivelse af landlivets skønhed. Schumanns forløb minder overordnet også om Beethovens værk. I begge symfonier udgør de tre første satser en frydefuld rejse, hvor en genklang af folkemelodier breder armene imødekommende ud.

Efter de tre første satser skifter stemningen brat. Højtidelige akkorder med en skræmmende mystik får musikken til at vende indad, væk fra den ydre skønhed og ind i mørket og underbevidstheden. Schumann noterede, at denne 4. sats skulle virke "som ledsagelse til en højtidelig ceremoni". Han var sandsynligvis inspireret af en katolsk kardinalindsættelse, som han havde overværet i Rhin-byen Kölns gigantiske domkirke.

Fjerdesatsens hypnotiserende virkning er en stærk kontrast til de vuggende bølger og folketonen, man hidtil har hørt. Denne spaltning mellem det indre og det ydre er et træk ved mange af Schumanns værker. Samtidig skaber den højtidelige sats en markant opbremsning, efter at satsernes tempo er blevet gradvist langsommere siden symfoniens begyndelse.

I den sidste sats, nr. 5, laver Schumann en forløsende modpol til det dystre ophold i mørkets indre. Sidstesatsen genføder symfoniens energi som en hurtig dans, en kehras, der afslutter med befrielse og vidunderlig glæde. Rhinens livgivende kilde har igen gjort sin virkning!

'Den rhinske symfoni' blev en øjeblikkelig succes ved uropførelsen i Düsseldorf. Desværre blev Rhinen to år senere en del af Schumanns livshistorie på helt anden vis: Efter mange års kamp med sit vanskelige, bipolare sind fik han et totalt sammenbrud og forsøgte at tage livet af sig ved at kaste sig i floden. Derefter blev han tvangsindlagt og døde i 1856 på et hospital for sindslidende.

Jens Cornelius

Torsdagskoncerten på P2 & i DR Lyd

Foto: Per Morten Abrahamsen

Foto: Agnete Schlichtkrull

Ved hver eneste Torsdagskoncert med DR Symfoniorkestret gemmer der sig en P2-vært blandt publikum i Koncertsalen. Værten taler dæmpet i mikrofonen fra sin plads på 1. balkon, men stemmen når ud til over 100.000 lyttere, der følger koncerten ved højttalerne.

Samtidig står en reporter klar i kulissen for at fange kunsterne lige før eller efter de indtager scenen, så lytterne mærker den særlige koncertstemning og kommer helt tæt på de medvirkende.

Foto: Agnete Schlichtkrull

Hør Torsdagskoncerten direkte i P2 Koncerten eller når det passer dig i DR Lyd.

Du kan også finde koncerter med DR Symfoniorkestret på DRTV.

DR Symfoniorkestret

Med forbehold for ændringer. Se opdateret musikerliste i foyeren på koncertdagen

Violin 1

Soo-Jin Hong
Bartosz Skibinski
Jan Leif Rohard
Johannes Søe Hansen
Anders Fog-Nielsen
Helle Hanskov Palm
Per Friman
Sarah Jillian McClelland
Tine Rudloff
Sabine Bretschneider-Jochumsen
Sophia Bæk
Trine Yang Møller
Runi Bæk
Patricia Mia Andersen
Monika Malmquist Egholm
Anja Zelianodjevo
Kern Westerberg
Peter Andreas Nielsen

Violin 2

Gunvor Sihm
Therese Andersen
Bodil Kuhlmann
Julie Meile
Line Marie Most
Marianne Bindel
Amalie Kjældgaard Kristensen
Anne Marie Kjærulff
Andrea Rebekka Alsted
Hedvig Oftedahl Vivanco
Stanislav Igorevich Zakrjevski
Jonida Luisa Tafilaj
Benedikte Pontoppidan Thyssen
Ida Balslev
Austin Lee Hansen

Bratsch

Emma Wernig
Dmitri Golovanov
Gunnar Lychou
Kristian Scharff Fogh
Astrid Christensen
Katrine Reinhold Bundgaard
Stine Hasbirk Brandt
Katarzyna Bugala
Alexander Butz
Magda Stevensson
Einar Kyvik Bauge
Benedikte Artved
Mikkel Schreiber Thomsen
Ida Speyer Grøn

Cello

Henrik Dam Thomsen
Soo-Kyung Hong
Richard Krug
Birgitte Øland
Johan Krarup
Peter Morrison
Louisa Schwab
Chul-Geun Park
Cansin Kara
Hyazinthia Andrej

Kontrabas

Nicholas Franco
Pernille Rømer Vangen
Henrik Schou Kristensen
Ditlev Damkjær
Gerrit H. Mylius
Mads Lundahl Kristensen
Piotr Dubajko
Andrew Stalker

Fløjte

Ulla Miilmann
Mikael Beier

Obo

Eva Steinaa
Sven Buller

Klarinet

Pedro Franco Lopez
Klaus Tönshoff

Fagot

Sebastian Stevensson
Britta Cortabarría

Horn

Lasse Luckow Mauritzen
Dominika Piwkowska
Oskar Lejonclou
Nicolai Sell
Marte Rolfsen

Trompet

Michael Frank Møller
László Molnár
Andreas Jul Nielsen

Basun

Lars Ragnar Karlin
Brian Bindner
Gabriel Boezi Gjerpe

Pauker

Nicola Carrara

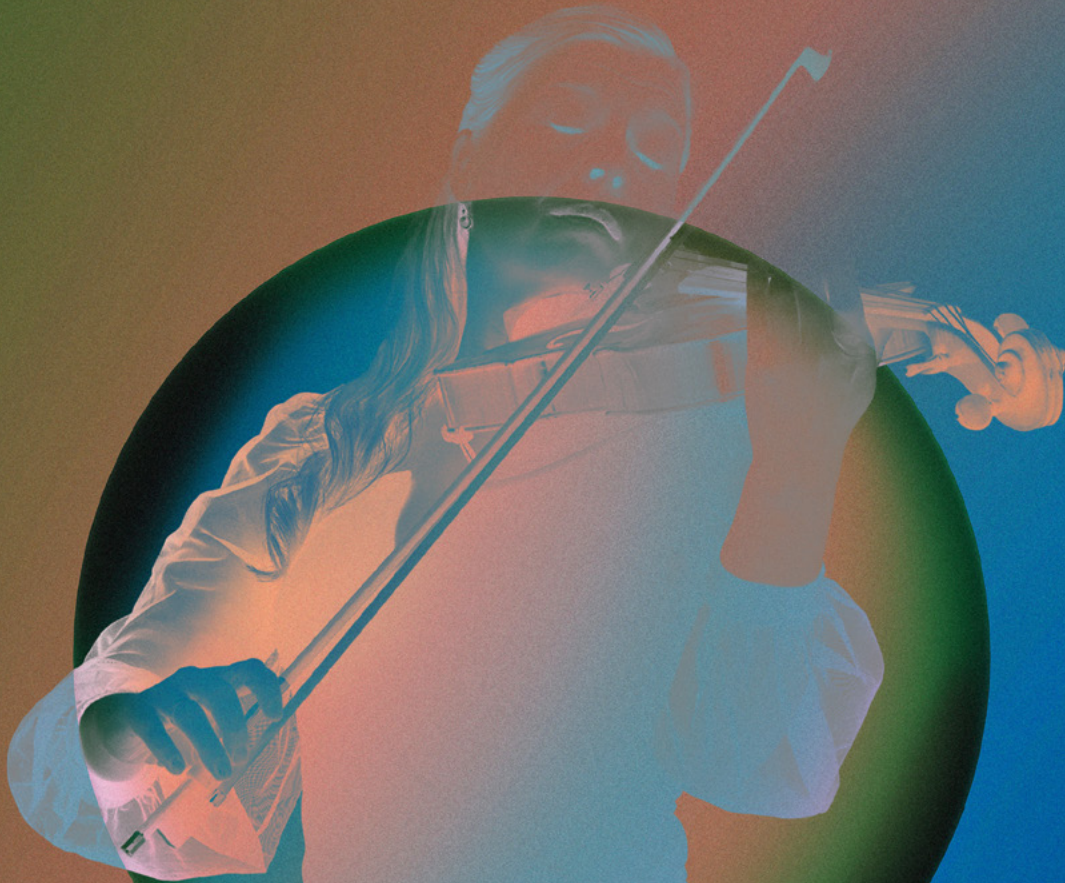
SÆSONÅBNING
29. & 30. AUGUST 2024 KL. 19.30
KONCERTSALEN

Luisi & Das Lied von der Erde

DR Symfoniorkestret og chefdirigent Fabio Luisi åbner sæsonen med en koncert, hvor selve livet er i centrum. Mahlers mægtige sangcyklus 'Das Lied von der Erde' favner alt, hvad livet har at byde på, og Schuberts ufuldendte symfoni balancerer, i al sin skønhed, på en knivsæg mellem liv og død.

DR
Symfoni
Orkestret

Læs mere og køb billetter på drkoncerthuset.dk

FREDAG 21. JUNI 2024 KL. CA. 21.30
DR KONCERTHUSETS FOYER

Extranummer

Late night concert

Vil du forlænge koncertoplevelsen og komme tættere på musikerne i DR Symfoniorkestret? Så bliv hængende i foyeren efter koncerten fredag 21. juni, hvor en lille gruppe musikere spiller en intim late night-koncert i uformelle rammer. Baren er åben, lyset er dæmpet og musikerne har selv sammensat programmet og fortæller om musikken.

DR
Symfoni
Orkestret

Oplevelsen er inkluderet i din koncertbillet.

DR's KONCERTVIRKSOMHED STØTTES AF BLANDT ANDRE

A.P. MØLLER OG HUSTRU CHASTINE MC-KINNEY MØLLERS FOND TIL ALMENE FORMAAL
FOUNDATION CARIS
CARL NIELSEN OG ANNE MARIE CARL-NIELSENS LEGAT
AUGUSTINUS FONDEN
AAGE OG JOHANNE LOUIS-HANSENS FOND
BECKETT-FONDEN
KONSUL GEORGE JORCK OG HUSTRU EMMA JORCK'S FOND
DROST FONDEN
TOYOTA-FONDEN
WILHELM HANSEN FONDEN
VENNEFORENINGEN FOR DR's KOR OG ORKESTRE

Chef for DR Koncerthuset, Den Levende Musik og P2: Kim Bohr

Repertoirechef: Tatjana Kandel

Produktionstilrettelægger: Karen Skriver Zarganis

Produktionsledere: Morten Danvad, Anne Dueholm Jacobsen

Lydproducer: Bernhard Güttler

Musiktekniker: Mikkel Nymand

Redaktør: Helle Kristensen

Design: DR Koncerthuset

Foto: Christian Rahbek Olsen

Tryk: Bording Danmark A/S